

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mercurea. —

Pretiuulu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate anu 5 f. m. c. inlaturulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la t6te postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 5 cr. m. c.

TRANSILVANIAI.

Monarchi'a Austriaca.

Partea ofici6sa.

Л Е Ц Е

despre conplinirea oatei.

(8rtare.)

Cap6 V.

Прочесхра ла рекр6таре.

§. 25.

Прет6ра политик6 ва конпне к6 ажторизл6 конхит6дилор6 ши а п6рт6торимор6 де матрик6ле о консемп6чизне де тод6 фечiorii кар6 с6нт6 охпши ла милiци6 дн фi6каре конхитате, апоi ва аднота пе чеi че се вор6 вед6 пе фад6 к6 н6 с6нт6 в6нi де милiци6 ши пе чеiче с6нт6 а се ск6ти дин офiци6.

§. 26.

Прет6ра политик6 ва днсемна днтре чеi пехарнич6 де милiци6 пе ачеia де кар6 се с6ие дн т6т6 конхитатеа к6 с6нт6 х6б6чи, скiлав6 ор пеп6тин6иоши. К6 т6те ачестеа днсе, ачестеа требе се конпробеze де к6тр6 доi мет6рии конхитат6 кар6i а6 фечiorii ла ачеш6 рекр6таре ши фечiorii лор6 н6 с6нт6 пе фад6 пехарнич6 де милiци6.

Днтре чеi че с6нт6 а се ск6ти дин офiци6 де милiци6 (§. 14 н6н6 ла 21 инк6сiве) се вор6 днсемна н6м6 ачеш6 кар6i ши вор6 ар6та тi6вл6 лор6 де ск6тире дн6интеа прет6рей политиче ши вор6 документа ачеш6а дн мод6 а6тентик6.

§. 27.

Прет6ра политик6 ва п6блика консемп6чизнi6 дн т6те конхит6диле ши ва фаче к6носк6т6 ка тог6 от6л6, каре,

a) ва ав6 с6 фак6 вр'о ар6таре к6тк6 с'а л6сат6 чiнева афар6 ор к6тк6 с'а днскри6чiнева каре н6 ера с6 се днскри6, ор

b) К6тк6 с'а трекут6 чiнева днтре чеi пехарнич6 де милiци6 каре е харник6 ор днтре чеi ск6тид6 дин офiци6 каре н6 е ск6тит6, ор дн вр6т6

c) Каре к6цет6 к6 е ск6тит6 де милiци6, с6 конпробеze ачеш6а дн6интеа прет6рей политиче прип о инстанц6 че е а се да дн декр6с6л6 зн6и термин6 каре се ва д6фiце дн конформитате к6 тi6ж6челе де конхит6чизне.

Аiч6 се фаче к6носк6т6 к6тк6 инстанцеле де ск6тире кар6 се вор6 да маi т6рзи6 се вор6 леп6да ф6р6 де ни6е о консидер6чизне афар6 н6м6 де кас6л6 к6нд6 н6 ва фi фост6 к6 п6тинц6 к6 с6 се дее дн6инте де спiрареа ачеш6и термин6.

§. 28.

Прет6ра политик6, консемп6чизнi6 дндрептате д6н6 ар6т6т6ри6 ф6к6те ле ва тр6мит6 днпрехн6 к6 инстанцеле де ск6тире ла префент6р6 (делег6чизне провин6иале) каре ле ва есамiна ши ва дечиде а6спра инстанцелор6 де ск6тире прип о комiсi6не ла к6р6 е а се кiема ши командантеле респектив6i команданте дин черк6л6 де конпнире ор св6тит6т6л6 ачеш6и команданте.

Префент6ра д6н6 че ва конпни консемп6чизнi6, ле ва маi п6блика одат6 дн т6те конхит6диле ши ва фаче к6носк6т6 ка черерi6 дн контра кончесi6неi ор денег6рей де ск6тир6 с6 се дее ла дiкастерi6л6 политик6 а6 дери6 чел6 м6л6 дн патр6спречече зi6е ши к6тк6 ачеле черер6 н6 а6 п6тере св6спенсiв6.

§. 29.

Сорцире се ва днтрепiнде н6м6 дек6т6 дн6инте де а-

с6нтаре д6н6 ordinea класелор6 де етате днчен6нд6 дела чеа маi тi6р6, ши дн фi6 каре клас6 де етате д6н6 ordinea алфаветик6 днчен6нд6 дела о лiтер6 трас6.

Тог6 от6л6 ар6 дрепт6 ка с6 фi6 де фад6 ла сорцире. Дак6 каса де сорцире ва фi6 мiк6 ши н6 вор6 п6т6 днк6не т6те перс6неле ат6нч6 п6рпiци6 ши т6торi6 челор6 че траг6 сорци6 вор6 ав6 днткетате. Фi6каре н6т6р6 трас6 е некi6м6вер6 ши рет6не дн п6тере н6н6 ла чеа маi деапр6не конпнире де 6сте.

§. 30.

Дак6 вр'6н6 фечior6 охпс6 ла милiци6 се ва фi6 трекут6 к6 ведереа дин контемп6чизне (§. 25), ор дак6 вр'6н6 фечior6 днскри6ч6 се ва фi6 трекут6 к6 ведереа ла сорцире, ат6нч6 сорциреа дин пов пентр6 фi6каре ас6нтаре ла каре с6 ф6к6т6 отiтереа се ва днтрепiнде ас6фел6 днк6т6, пе сорциоризл6 с6 траг6 сорте дин ат6теа сорци6 к6те а6 фост6 ла сорциреа припiпале ши дин ат6ци6 н6мер6 к6ди постсорциор6 с6нт6; сортеа ачеш6и постсорциор6 апоi се ва преп6не ка ф6нт6р6 сорци6л6 дин ачеш6и к6тi6е де н6мер6 дин сорциреа припiпале.

§. 31.

Дн лiста де ас6нтаре се вор6 днсемна маi днтеi6 чеi че вор6 фi6 интрат6 де в6н6 воi6 н6н6 ла днченереа рекр6т6рей ши чеi че се вор6 фi6 ск6тит6 прип ден6нереа тапсеi, апоi чеi че се вор6 фi6 ас6нтат6 дин офiци6 ши чеi че се вор6 фi6 препотат6 пентр6 атар6 ас6нт6ри6, дн вр6т6 чеi че вор6 фi6 с6п6нши ла рекр6таре д6н6 класеле де етате ши дн фi6каре клас6 де етате д6н6 н6мер6i де сорци6.

§. 32.

Рекр6тареа се ва фаче дн фi6каре префент6р6 де к6тр6 зна ор де к6тр6 маi м6лте комiсiсi6нi местекате, кар6 се вор6 д6че дн кас6 делiпс6 дн фад6 лок6л6 де рекр6таре.

§. 33.

Префент6ра ва кiема дин фi6каре черк6 де рекр6таре пе фечior6i к6ди с6нт6 де лiпс6 пентр6 конпниреа оотеi ши i ва чiта д6н6 ordinea дин лiста де рекр6таре дн6интеа ас6т6 комiсiсi6нi каре ва есамiна капачитатеа лор6 дн6интеа т6т6рор6 мет6риор6 комiсiсi6неi.

Тата ор т6тор6л6 фечior6л6 че се визитеаз6 ва п6т6 фi6 де фад6 ла визитаре.

§. 34.

Дак6 н6 се ва п6т6 дншира ла сорцире вр'6н6 фечior6 каре е кiемат6 с6 днтре дн 6сте, ат6нч6 дерег6торiа политик6 ва л6а т6с6реле делiпс6 пентр6 ка ачеш6 фечior6 с6 се ас6нтете маi т6рзи6. Дн ачеш6 кас6 се ва л6а дн 6сте дн лок6л6 л6и фечior6л6 каре е в6н6 ши вр6теаз6 н6м6 дек6т6 д6н6 ел6 дн лiста де ас6нтаре ши каре ар6 фi6 фост6 де алтi6нтеа св6ран6т6рар6 к6 т6те ачестеа днсе ачеш6 фечior6 се ва препота дн лiста де ас6нтаре ка фечior6 св6стит6т6, апоi се ва л6са акас6 пе патр6 л6нi д6к6 ва фi6 сперанц6, к6 фечior6л6 авсiнте се ва п6т6 ас6нтата дн ретi6н6 де патр6 л6нi.

Дн тi6н6ри6 де в6таi6 ор к6нд6 ва фi6 темере к6 ир6тне в6таi6, н6 ва маi фi6 iертат6 ка ачеш6 фечior6 с6 се препотеze ка фечior6 св6тит6т6 ши с6 се ласе пе акас6.

§. 35.

Дак6 комiсiсi6неа де ас6нтаре н6 се ва п6т6 днвоi днтре сi6не, к6тк6 вр'6н6 фечior6 с6 в6н6 ор ва де милiци6, ат6нч6 ачеш6 фечior6 се ва тр6мит6 ла св6рета комiсiсi6не де ас6нтаре че е а се дн6i6нца дн фi6каре д6ар6.

Ла ачеш6а комiсiсi6не св6рет6 се вор6 тр6мит6 ши ачеш6 фечior6, кар6 се вор6 фi6 л6ат6 дн 6сте ши деспре кар6 дн де-

кърсѣ де треі лъні копнѣтате дін зѣа ассжлтѣреі се ва фаче про-
пзереа ка съ се ласо дін міліціѣ фіндрѣ нѣ сжнт вѣні де сер-
вѣцѣлѣ мілітаре.

Дн контра децісіонеі ачестеі коммѣсіоні нѣ ва авѣ локѣ
ніче о апеллѣчѣне.

Капѣ VI.

Дѣспре ачѣсіоні спеціалі дѣспре ассжлтареа ла ма-
ріна дѣспрѣтеаскѣ.

§. 36.

Марінарї сѣпнѣші ла рекрѣтаре шї мештерїі де пѣі се ворѣ
аплика не кѣт се ва пѣтѣ ла сервѣцѣлѣ дела маріна дѣспрѣтеаскѣ.

§. 37.

Кѣпїтанї шї локоцїпторїі дела пѣіле патентате пентрѣ кѣр-
сѣлѣ лънѣ се ворѣ лѣа ла сервѣцѣлѣ де флотѣ пѣмаї дн касѣ
де вѣтаїе де ва фї неапѣратѣ делїнѣ шї анѣме кѣпїтанїі се ворѣ
лѣа ка офїцірі де ажторїѣ, еар' локоцїпторїі ка кадецї провї-
сорї де марїнѣ. Дн прївїнда ачѣаста днсе се ва обсерва прїн-
чїпїлѣ ка съ се іее totdeauna чеї маї тїнерї шї съ се ласѣ
дндатѣ че ва днчета печесїтатеа сервѣцѣлѣ лорѣ.

§. 38.

Дерѣгторїа політїкѣ е ажторїсатѣ ка де ва фї де лїпѣ съ
пѣтѣ да не опспрезече лъні копчесїчне де дѣваркаре мѣрїнарї-
лорѣ карї се ворѣ дїне де днтеїа класѣ де етате ор карї ворѣ
вепї дн днтеїа класѣ де етате дн тїмпѣлѣ кѣлѣторїеї лорѣ. Мѣ-
рїнарїлорѣ карї се ворѣ дїне де класе маї днлѣте де етате ле
ва пѣтѣ да копчесїчне не треї анї.

Дн мїнѣлѣ днсе че се ва днчене рекрѣтареа, пѣлѣ дѣлѣ
термїнареа еї, нѣ се ва да маї мѣлѣ мѣрїнарїлорѣ кїемадї спре
рекрѣтаре нїчѣо копчесїчне де дѣваркаре.

Капѣ VII.

Дѣспре днїреа де вѣпѣвоїѣ а сервѣцѣлѣ дн ѓсте
§. 39.

Фїкарѣ фечїорѣ, карѣ шї ва фї імплїнїтѣ сервѣцѣлѣ сѣѣ (§. 6)
ва фї авѣтѣ пѣртаре вѣпѣ шї ва маї фї днкѣ харнїкѣ де арме,
ва пѣтѣ рѣтѣне шї маї днколо дн ѓсте, адекѣ дн локѣ де а
їнтра дн рѣсервѣ шї ва пѣтѣ контїнѣа сервѣцѣлѣ дн анѣ дн анѣ
ор не тїмпѣ недетермїнатѣ.

§. 40.

Дн прївїнда сѣвѣтївїреї дїнерарї інтрѣ отрѣнї шї дн прї-
вїнда сѣвѣтївїреї спеціалї днтрѣ фрацї се ва обсерва норматївѣлѣ
дн 21. Фѣврѣ 1856. *) (Ва вртѣ.)

Partea neoficiósa.

Серенїтатеа Са Прїнчїпеле гѣвѣрнѣторїѣ ФРІДЕРІКѢ де ЛІХТЕНШТАІН

ѓ прїїмїтѣ дн сїнѣлѣ Брашовѣлѣ днтрѣнѣ modѣ demнѣ де реве-
рїнда шї ізвїреа даторнїкѣ знѣї шеѣ алѣ дѣрїї шї репресжнтантѣ
алѣ монархѣлѣ. Дн 24. Окт, не ла 4 ѓре ѓ прїїмїтѣ ла отарѣ
де кѣтрѣ о депѣтѣчѣне пѣтерѣѣ днтрѣ елїта маїстрѣлѣ шї
а орѣшенїлорѣ кондѣшї де вѣртмаїстрѣ, лѣлѣ знѣ аркѣ трїзмѣатѣ.
Дѣлѣ ачѣста ла капѣлѣлѣ Брашовѣлѣ сѣптѣ алѣ аркѣ трїзмѣалѣ
длѣ вїневентѣ тїнерїмеа шкѣластїкѣ кѣ корѣрїле професорїлорѣ
де тѣте копчесїнїле, знде Серенїтатеа Са се еспрїмїтѣ кѣ кѣвїпте
скѣрте днсѣ пїне де гравїтате: кѣ вїпеле шї вїїторїѣлѣ дѣрїї се
разїмѣ не вѣна крештере а тїнерїмеї карѣ о днкрѣдїцѣтѣ дн
мѣпа дѣвѣцѣторїлорѣ, дела карїі се аштѣптѣ мѣлѣ. Де аїчї вртѣ-
мѣтѣ де вївѣте пенѣтерѣте шї де о мѣлїме де вѣлѣрѣдї шї
карете ѓ прїїмїтѣ ла пѣрта четѣдїї чеа прїнчїпалѣ де кѣтрѣ ко-
мїїтате, камерѣ комѣрчїалѣ шї дндрїарѣ шї де тѣмѣле гре-
мїѣрї пѣгѣцѣторѣшїтї, знде Серенїтатеа са еарѣшї респнѣне ла
прїїторї, асекѣрѣндї, кѣ ва фаче тотѣ, чеї стѣ прїп пѣтїндѣ
пентрѣ днфлорїреа дѣрїї, а індѣстрїеї еї шї а четѣдїї ачѣстїа.
Днтрѣ вївѣте шї вѣвѣте де пїве мерсе прїнтрѣ шїреле де попорѣ шї
де дѣхѣрї ешїте кѣ флѣмѣрїле салѣ шї мѣстѣте пѣлѣ ла кортелѣ.
Дн кортелѣ, карѣ ера фѣрте фѣртѣсѣ декорѣтѣ шї елѣгантѣ а-
дѣнтѣтѣ се афлѣлѣ дѣѣ шїре де фетїшѣре дѣвѣрѣкѣте дн костѣмѣлѣ
сѣлѣ сѣрѣторѣскѣ шї постѣте не трѣпте пѣлѣ дн каселе шарѣ-
лѣ ѓне, кѣ гїрлѣнте де флорї шї вѣкете. Дн фѣрестре декорѣте
шї днфѣртсецѣте, сѣпнѣвѣрѣлѣ флѣмѣрї шї ковѣрѣ. О компанїе де
опѣре кѣ флѣмѣрѣ, шї мѣзїка рец. днтопѣ імпѣлѣ попѣларѣ, шї
дѣлѣ сѣсіре се прїїмїрѣ вїневентѣрїле тѣтѣрѣрѣ враншелорѣ, шї
ажторїтѣцїлорѣ, корнѣлѣ офїцірїлорѣ шї а преѣдїмеї кѣ про-
фесорїмеа.

Сеара дѣде мѣлѣ мерїтѣлѣ де вїпеле пѣлїкѣ префѣктѣ
D. Ignatie Grїѣнерѣ о дїнеа дн опѣреа марѣлѣ ѓне, сѣптѣ
мѣсїка вѣндеї мілітарї.

*) Бѣл. імп. дн анѣлѣ 1856 VII. 27.

Дн мѣрїтѣлѣ де сѣрѣ се адѣптарѣ препарателе пентрѣ із-
мїнѣчѣне, карѣ кѣ деосѣвїре не променѣдѣ шї ла каселе резнї-
знѣї індѣстрїаре атрѣѣа шї дїнеа днфїнцї окїї прївїторїѣлѣ, маї
вѣртѣсѣ інскрїпцїсїнеа „Lichtenstein“ дн лїтере марї де флѣкѣрї
шї прѣсѣрѣреа алѣїлѣ кѣ глѣвѣрї ізмїнѣте де дїверѣ колѣре,
ла а кѣтрѣ дѣстрѣ стѣте попорѣлѣ дндрїарѣ пѣлѣ фѣндѣ дн пѣпте
дѣсѣтѣтѣ дн прївїре шї азѣлѣ мѣзїчеї днлїлорѣ. Дн 25. чер-
четѣ Серенїтатеа Са ашезѣмїптеле пѣлїче шї офїцілателе, шкѣ-
леле шї вїсерїчеле, прѣкѣт шї еспѣсѣчѣнеа дндрїарѣ. Не ла
шкѣле дншї арѣкѣ прївїреа ла скрїсорїле елѣвїлорѣ шї дн вртѣ
вѣсерїка рѣтѣнѣскѣ ла Сѣнт. Ніколаѣ, знде фѣ днтїмпїнатѣ кѣ
дїстїнѣсѣ опѣре де о мѣлїме де попорѣ шї сѣрѣторѣшїте. Дѣлѣ а-
мѣлѣ се дїнѣ маѣсѣ дїпломатїкѣ де 40 пѣрѣѣне, фѣртѣшїї офїці-
елорѣ шї сѣра вїсїтѣ театрѣлѣ. — Мѣмѣрїї резнїсїнеї шї чївїї се
дншїлѣнарѣ алѣ опѣра дн сѣра а доѣа дела сѣсіре — кѣ знѣ
кондѣптѣ де факлїї, карѣ днсѣ, днн касѣ остѣпелеї де пѣстѣ зї
а Серенїтѣдїї Салѣ, дндѣтѣ се депѣртѣ. — Дн 26. фѣкѣ Серенї-
татеа Са о ескѣрѣре ла пасѣлѣ Тїмїшѣлѣ, дѣлѣ ачѣеа ла Бранѣ,
знде фѣ де кѣтрѣ попорїмеа романѣ прїїмїтѣ кѣ тотѣ омацїлѣ. —
Жѣї дїмїнѣда не ла 7 ѓре се депѣртѣ мареле ѓне комїталѣ де
знїї днтрѣ елїтѣ. —

Oradea-Mare 5. Octomvrie c. n. 1858.

E lucrul cunoscutu in antea Onor. cetitori ai Foiei acesti-a
cumca Escelintia Sa Antonio de Luca Archi-Episcopulu Tarsului si
Nunciulu Apostolicu la curtea imperiala de Viena s'a aflatu de catuva
tempu in tinutul Provinciei Mitropoliei gr. cath. de Alba-Julia, carete
petrecundu cateva Septemzni in Blasiu in societatea cu Illustrii Anti-
stitti ai Hierarchiei gr. catol. de Alba-Julia, fiindu'si inalt'a misiune
pentru care a susceputu calatori'a acea, a intreprinsu apoi calea catra
Gherla, de unde reintorcunduse a fericitatu cu inalt'a sa presintia si
cetatea nostra Oradea.

Pentru incungiuarea unoru pareri diferite, avemu de a anota;
ca asemenea visitaciune pe lengatient'a si ingrigirea S. Scaunu dela
Rom'a despre inflorirea Basericeї in ori si care parte a lumii catolice
in cointielegere cu inaltulu Regimu domnitoriu, e fundata si in Insti-
tutiunea infiantiei unei Provintie Metropolitane pentru cunoscuti'a
detaiata, si lamurirea deplina a unoru imprejurari mai virtosu disci-
plinare. —

De suntu dile momentose in sortea unoru popore, e cu adeve-
veratu de mare insemnatate in Istori'a Basericeї nostre momentulu
candu suntemu fericiti de a saluta in jurulu nostru unu ѓspe asia in-
altu, carele afara de demnitatea sa inalta, representeadia si person'a
santita a Capulu Basericeї catolice intregе, si pentru acea indemnulu
laintraneu straplantatu in anima catra S. Religione a Mantuitorulu a
sternitu anemele spre cea mai adunca reverintia si bucurie. — Cala-
toria Esc. Sale Nunciulu Apost, si-a aflatu deplinint'a si in primirile
d'in cetatea nostra; bucuri'a si aderintia manifestata in tѣte clasele,
au iruptu in cele mai vie sentieminte, si cu ardѣre concurgea poporulu
d'in tѣte partile pentru de a le aduce inaltulu ѓspe ca pemnulu de
alipire.

In 30. Sept. sera *) ajungandu Esc. Sa Nunciulu insotitu de
Esc. Sa Fpiscopulu gr. catolicu romanu de Oradea-Mare, de unu
prelatu alu santiei sale D. Simeoni si de cavaleriulu Artibani civili-
stu, custode alu Bibliotecei vaticane, la Alesdu, au fostu bineventatu
de Deputaciunea Diregatoriei politice si de a Ven. Capitulu de r. lat.
Reverendissimii DD. Panebianco Prioru d'in Ordulu minoritiloru d'in
Rom'a si Dr. J. Tessler Profesoru de dreptulu canonicu la Univers-
tatea Vienei, cari au fostu asemenea in stralucit'a comitiva a Escie
Sale Nunciulu Apostolicu, apropiinduse inceputulu cursulu scolariu
s'au reintorsu cu cateva dile- mai nainte de asiu cuprinde catedrele
profesoreale. Era in diu'a armatѣre in 1. Octovrie la staciunea mai
apropѣ de Orade de Deputatii Capituluлу gr. cat. romanu: Preon. DD.
Nicolau Borbola, si Joan Vancia, cari dupa bineventarea indatinata
iau tradatu caret'a de gala a Esc. Sale epulu romanu desemnata
pentru apropiintele ѓspe inaltu; totu in acea di pe la 10. ѓre in
ante de mediadi a insciintiatu sunetulu campaneloru d'in tѣte Baseri-
cele apropierea Esc. Sale Nunc. Apost., carele urmaritu de urarile de
fericitare, impartasindu binecuventarea Archiereasca a trasu la Base-
rica catedralu de rit. lat., unde a fostu primitu de Preotimea catolica
locala si d'in satete vecine de ritulu latinu si reseriteanu, avendu in
frunte pre Esc. Sa epulu lat. localu, fiindu de facia si M. Sa Conte
Zichy Vicepresiedintele Locutiintiei C. R. oradane, Prefectulu comi-
tatulu, Judele cercualusi, alte notabilitati, de unde dupa ce ar fi adusa
multiamita la fenariulu Altariulu Domnulu pentru advenirea fericita
— a desculecatu in resiedintia epulu latinu, si a primitu omagiele
preotimeї si a altoru demnitari. (Va urma.)

Cronica straina.

ѓ PANIA. Парїсѣ, 28. Окт. Зїлеле ачѣстеа сжнт знеле дн
челе маї стѣрѣне шї маї сарѣде дн політїка дн лѣнтрѣ шї дн

Maî painte de a răsânde la dătrebarea de sursă spre deplina odihnire a cititorilor, nu va strica nicidecum a reproduce documentat zămătorile pasaje din „Oester. Ztg.“ кареле din kam a vâzută конвенціunea din 19. Август о а кометăтă къ тотъ асеримеа армелоръ зпă пълчистѣ дндръспецѣ. Ачелашѣ жърналѣ крезндѣ къ есте вине информатѣ деспре opinіunea кабінетялї французескѣ зичо дндре алтеле :

Гъбернлѣ французескѣ ну е дндестялатѣ къ ефектлѣ пе каре ла продсѣ поза конститүціоне дн принципателе даныяне. Ної (оестер. Ztg. etc.) ничидекмѣ ну не пѣтемѣ mira de ачеста, ної ничодатѣ ну амѣ аштептатѣ алте зртърї але активітүдї гъбернлї французескѣ ла Днпреа де жосѣ. Ачела че самѣлпъ вѣптѣ ну пѣте сечера диктѣ пѣмаї фъртнѣ. Гъбернлѣ французескѣ а дештептатѣ ла молдово-ромънїя веле спераңе, ла акъ-порѣ дмпліне днсплѣ ну адъче ничї зпѣ дрептѣ. Ба днкъ комісарялѣ французескѣ Дн. Талаіrand лнгуаїа пе ромънї къ вїснлї зпнї сѣ зпѣ domnitorѣ стрѣнѣ днкъ атнчї, пе кндѣ дмпѣратялѣ французїлорѣ фїндѣ дн Англіа се лѣпдасе де амбеле ачесте планрї. Днкъ пе ла Окт. а. тр. комісарялѣ французескѣ дн Бзкрештї ну днчетасе де ацїдатѣ къ тотъ енерція ; токма шї министрлѣ требїлорѣ дїнафарѣ (Валевскї) дн пота са де дзпнзї пе дѣ сѣ причепешѣ къ елѣ ничї одатѣ ну ар фї фъкѣтѣ врезнѣ пашѣ де ретрацере, ка шї кам конститүціunea проїекгатѣ ар фї пѣмаї пентрѣ ка ачешї сѣ факъ локѣ алтеї конститүрї а Принципалорѣ. Черкларїлѣ австриакѣ че ешїсе къ пѣдїп маї painte, ера діаметралѣ опѣсѣ ла депеша французескѣ. Амѣндозѣ дшї да дн канѣ зпа ла алта. Нота австриакѣ зїча : Зпнїunea есте делѣтѣратѣ, еарѣ дн локялѣ ачелї с'а датѣ принципалорѣ алте лѣкрѣрї фъртосе. Дн контрѣ депеша французескѣ асекѣра пе лѣте, къ зпнїunea пѣмаї кѣтѣ с'а днчепѣтѣ ; къ романїлорѣ лї с'а датѣ мїжлѣчеле де а о днфїнца пе деплнѣ. ш. ч. л. ш. ч. л.

Дн вїторѣ се ва арѣта кѣмкъ темерїле сѣсѣ читатялї жърналѣ свнтѣ дешерте шї къ дн Принципале лѣкрѣрїле декърсерѣ аша, прекѣт еле дн асете неа дмпрежѣрї аѣ декърсѣ шї ворѣ маї декърѣ дн орї каре алтѣ статѣ, днкѣтѣ есте чеа маї маре проаверїтате, кѣмкъ пѣмїтлѣ жърналѣ престе врео кѣтева септемлї ва зїче деспре молдово-ромънїя кам а зїсѣ дн зїлеле трежте шї деспре сѣрѣ. кѣмкъ нацїunea есте мѣлтѣ маї кампѣтатѣ де кѣтѣ ар фї крезѣтѣ чїнева пѣлп акѣт. —

— Сїмѣреле, квїнтесенца ачелї арїкялѣ кондѣкторѣ алѣ „Gazeteї австриаче“ пѣлїкатѣ ла Nr. 244 дн 24. Окт. есте кѣмкъ, гъбернлѣ французескѣ ар фї дескоперїтѣ prin ai сѣї аценцї, къ молдово-ромънїя ар фї фѣрте не'ндестяладї къ поза конвенціunea европеанѣ дн 19. Август а. к., prin зрмаре къ дн ачестѣ кавсѣ потѣ сѣ вїе зїле фъртнѣосе престе ачеле церї.

Е кѣноскѣтѣ проверѣлѣ ромънескѣ плнѣ де зторѣ шї істедїме : Бѣрѣате, ну креде че везі тѣ къ окї тѣ, креде че'дї снлѣ еѣ. Зпѣ бѣрѣатѣ пѣтѣрѣ ну креде че vede, чї креде пѣмаї че і се снлне. Ної аїчї ла фронтїерѣ, зпнї дндре dove церї чїтнндѣ дн жърнале стрѣне атѣтеа атарѣ де шїрї скїносїте шї днтортокате деспре вечїеле церї венїтѣ дн адевѣрѣ ну одатѣ дн пѣсечнеа вїетялї бѣрѣдѣлѣ гѣгъдѣ, ка сѣ ну маї кредемѣ чеа че се петречѣ dїpaintea окїлорѣ поштрїї, чї еѣ лѣмѣ де ванї зпнї ачелї че аѣлмѣ prin жърналеде де Брема, Лїзбек, Хатѣвѣрг, Магдебѣрг шї Dzeї шїте де кѣте алте вѣргѣрї.

Челї че шїтнѣ ної деспре днпнзїрїеа че а продсѣ конвенціunea дн 19. Август дн Принципале есте зртѣторїа : Нацїunea молдово-ромънїя дндрѣгѣ есте фѣрте дндестялатѣ къ чеї маї мѣлї арїкялї аї конвенціунї ; пѣмаї врео 5 арїкялї сѣлт, пентрѣ карїї ар фї дорїтѣ ка сѣ фїе фортялатѣ къ тотялѣ алтнпн-трелеа, маї лѣмѣрїтѣ, маї рѣенїкатѣ ; еарѣ дндре алтеле, зпѣ чепсѣ дозѣ се сокотескѣ а фї преа песте мѣсѣрѣ тарї ; еарѣ де фїнїцїunea сѣзеранїтѣдїї, а ачестї термнѣ дїпломатїкѣ де модѣ позѣ ну с'а датѣ нїкѣрї кѣ прецїсїunea черѣтѣ. Зпеле еарѣш, де ексепїлѣ коммїсїunea дела Фокшанї се ворѣ арѣта дн праксі, че ва фї де днпселе. Ничї зпѣ статѣ европеанѣ ну есте, кареле сѣ ну фїе фостѣ сїлнѣ а есперїмента маї мѣлї анї къ зпеле форме конститүціонале, къ кѣте о леѣе сѣл алта. Пентрѣ молдово-ромънїя дндревѣчнеа де вїедѣ фѣсесе днпнте де 19. Август къ тотялѣ алта : рекѣноштереа сѣл ну, а векілорѣ лорѣ трактате днкіете къ Сѣлтанї. Акѣт ачелешї трактате свнтѣ рекѣноскѣте де кѣтрѣ Европа шї днкорпорате ла дрептѣлѣ попорѣлорѣ европене еарѣ Принципателе аѣ инѣратѣ, ка шї Тѣрчїа, дн сїстема статѣрїлорѣ Европї, де знде ну се ворѣ маї скѣте ничї одатѣ. Фаѣт къ ачѣста дндревѣчне, кїарѣ зпнїunea шї domnitorялѣ дн фамїлї стрѣнѣ, пентрѣ каре а фостѣ атѣта сѣвѣчмаре, рѣмѣнѣ пѣмаї де а доза мѣлп ; пентрѣкѣ зїкѣ чїне кѣте ва вої, принципале зпнїте сѣл десѣрѣдїте, къ domнѣ пѣмѣлнѣ сѣл стрѣнѣ, дѣкъ трактателе лорѣ ну ар фї

фостѣ рекѣноскѣте шї дѣкъ пентрѣ ексїотнца лорѣ ну ар ста зпне, ну ар тракта статѣрїле челе тарї европене, ачелешї ну арѣ фї пѣтѣтѣ фї сїгѣре ничї пе зпѣ анѣ де зїле. Чїне ну креде сѣ іа амѣлп історїа трежѣтлї шї сѣ комбятѣ къ ачелешї ачестѣ адевѣрѣ дѣкъ ва пѣтѣ. Маї департе орїкѣтѣ зпеле жърнале къ тотялѣ стѣгачѣ информате стрїгарѣ деатѣтеа орї дн гѣра маре. кѣмкъ молдово-ромънїя авеа дн кѣдетѣ а се дешфаче шї дешїна къ тотялѣ де кѣтрѣ Тѣрчїа тотяшѣ зпѣ адевѣрѣ еарѣшѣ секяларѣ ну ва фї дн старе де а'лѣ днфѣрнца сѣл де а'лѣ днпннека ничї зпѣ пѣлчистѣ европнѣ. Пѣсечнеа деографїкѣ а принципалорѣ ромънештї, сѣвенїреле лорѣ історїче рефѣрнцїле релїїосе, кїарѣ темперѣментялѣ шї маї мѣлте datїне рѣсѣрїтене днвѣскѣте шї префѣкѣте дн алтѣ патѣрѣ ла попорѣ апої шї тарїле інтересѣ комерчїале (дн Днпре дн мареа неарѣ, дн Боспорѣ шї Дарданеле) аѣ фѣкѣтѣ шї ворѣ фаче тотѣ деазпа. ка пѣмїтеле церї сѣ гравїтезе не'нчетатѣ кѣтрѣ Бізанѣ, Константїнополе орї Стамѣлѣ, domпескѣ дн трѣпсѣлѣ зпѣ Сѣлтанѣ де леѣе лї Мохамедѣ сѣл вре зпѣ Константїнѣ де леѣе крештїнескѣ, тотѣ атѣта. О сїгѣрѣ арѣнкѣтѣрѣ де окї пе харѣтѣ шї ачѣотѣ тесѣ е дешѣстратѣ одатѣ пентрѣ тотѣдеазпа. — Еатѣ зпеле ка ачестеа пѣлчистїї европнї леаѣ консїдератѣ маї пѣдїп дѣкѣтѣ орї че алте днпрежївѣрї мѣлтѣ маї пѣдїп днсемпѣторе. Тотѣ де аїчї се днкїеїе де сїнешѣ, къ орї че спаїте дшї факѣ европнїї къ ашеа пѣмїта днрѣжрїнѣ рѣсѣскѣ, ачелешї де аїчї днколо свнтѣ къ тотялѣ дешѣрте, сѣл челѣ мѣлтѣ зпне пѣмаї спре а днпегрї tendїнцїле лїале але молдово-ромънїлорѣ. Маї дн-скѣртѣ : Принципателе рѣмѣнѣ мѣлѣмїторе Европї, дескїлѣ дѣра лорѣ ла тотѣ че есте зпнѣ дн кѣлѣра цепеналѣ, гравїтѣзѣ. днспѣ кѣтрѣ Бізанѣ.

Кѣмкъ дндре молдово-ромънїя се аѣлѣ шї кѣте о мїкѣ фракцїуне каре пѣте сѣ фїе не'ндестялатѣ къ конвенціunea дн 19. Августѣ, ачѣота еарѣшѣ ну се пѣте пѣга. Оаре днспѣ декндѣ е лѣтеа лѣте шї omenї, с'а фѣкѣтѣ вре зпѣ лѣкрѣ де domпне-ажѣтѣ фѣрѣ пїкѣ де опѣсечне? Шї еарѣшѣ ; оре лѣкрѣрї omenшїтї, фїе мѣкар шї де дїпломатї, аѣ фостѣ днтрѣ тосѣ перфѣкте?

Кѣ дїферїтеле класе але попорѣлї се аѣлѣ дн тнмпялѣ де фаѣтѣ дн орешї каре мїшкаре? Алецерї днспѣ де темѣрїї ла о діетѣ шї къ атѣтѣ маї вертосѣ де domnitorѣ се потѣ фаче фѣрѣ пїкѣ де мїшкаре, фѣрѣ ничї о манїфестаре а зпнї семнѣ де вїедѣ? Дѣкъ кѣтва ну сосїрѣмѣ астѣзї дн дешѣртѣрїле Асїеї орї але Амерїчеї, ворѣ трежї сѣ рекѣноштемѣ, кѣмкъ асете неа се днпжмѣлѣ дн тотѣ Европа. Сѣ арѣнкѣтѣ де ексепїлѣ прївїреа пѣмаї ла Пѣрсїа чеа лѣмїнатѣ. — Ну мїшкареа фїрескѣ, чї некѣмпѣтлѣ, дешѣрѣлѣ патїмїлорѣ, лїпса де зпна креднцїѣ, вѣн-зѣторїа, свнтѣ ачеле реле гаагрѣосе, каре трежескѣ комбѣтѣте дешакате, kondemпате, prin воїеа пѣвїчїтѣдїї.

БРАШОВЪ. Рѣопнїсѣ ла маї мѣлте дндревѣрї венїте дн афарѣ.

Дн історїа лї Петрѣ Маїорѣ деспре днчепѣтлѣ Романїлорѣ ну се маї аѣлѣ ничї зпѣ ексепїларѣ де вѣнзарѣ ничї кїарѣ дн а доза едїцїне о ренедїмѣ.

ВЪЛНДАРІЪЛЪ

Длї

ГЕОРГЕ БАРІЦ

пе анялѣ 1859 се ва трїмїте Днїлорѣ авонацї несмїлнѣтѣ, пе 1/2 Но-емѣре а. к.

Дїкціонаре ѣрмано-ромъне (Барїц-Мнптеанѣ) шї ромъне-ѣрмане (Полїзѣ-Барїц) се аѣлѣ дешѣсе дн Віена ла А. Wenedikt, Stadt Lobkowitzplatz ; еарѣ дн Oradia ла Поллак, лїбрарялѣ ; еарѣ дн Лѣгожѣ ла Дн. Днм. Попавїца, дн Сївїлѣ ла Самѣлѣ Фїлч, дн Алѣа Каролїна ла компакторялѣ Klüger шї дн Блажѣ ла канѣларїа днпнасїлї кѣ предѣрїле шїтїте. Ачелешї се потѣ траѣе шї де аїчї дешдрепѣтлѣ сѣл дела Дн. дїректорѣ Гавр. Мнптеанѣ, сѣл дела каса пѣгѣдеторѣокѣ Георгїї Іоанѣ фїї. Ла 10 ексепїларе се дѣ раватѣ де 15 проч., ла 25 ексепїларе де 20 прочетѣ. —

Ла інстїтѣтлѣ де фетїде а Днї Хапрїета Vautier аїчї дн Брашовѣ се прїїтескѣ фетїде дела 10 пѣлп ла 14 анї пе лѣпгѣ kondїцїснї маї зшѣре дѣкѣтѣ дн орї каре пенеїонатѣ де фѣлѣлѣ ачеста : еарѣ інстїтүціunea се дѣ спре деплїна дндестяларе а пѣрїнцїлорѣ. Престе тотѣ деспре ачестѣ інстїтѣтѣ се пѣте зїче къ тотѣ дрептѣлѣ, къ елѣ а датѣ окасїне преа вїне венїтѣ ла о реформѣ вїнефѣкѣторе дн едѣкацїа сексїлї фетеїескѣ тнпѣрѣ дн ачестѣ парте де дѣрѣ. —